

CYKL KRAŻENIA PRZYWR Z RODZAJU *SANGUINICOLA PLEHN*
W GOSPODARSTWIE STAWOWYM DOJLIDY KOŁO
BIAŁEGOSTOKU

E. BOBIATYŃSKA-KSOK

Zakład Biologii AM, Białystok

Celem pracy było badanie występowania sangwinikolozy na Białostoczyźnie. Terenem badań było gospodarstwo stawowe Dojlidy, położone na przedmieściu Białegostoku. Wyniki oparte są na badaniu materiału pobieranego z gospodarstwa. Sprawdzane są one w laboratorium.

Uzyskano następujące wyniki:

1. W gospodarstwie występują 2 gatunki z rodzaju *Sanguinicola* Plehn: *S. inermis* Plehn — u narybku karpia i *S. intermedia* Ejsmont — u karasi.
2. Stwierdzono, że żywicielem pośrednim *S. inermis* jest ślimak *Radix auricularia* L., a żywicielem pośrednim *S. intermedia* — *Limnaea stagnalis* L.
3. Rozwój postaci larwalnych *S. inermis* u *R. auricularia* trwa latem około 4 tygodni.
4. Postacie dojrzałe *S. inermis* i *S. intermedia* wiosną giną, postacie larwalne zimują w ślimakach i opuszczają ślimaki wiosną, w końcu maja i w czerwcu. Zimą rozwój jest zahamowany.
5. Inwazja narybku karpia *S. inermis* nastąpiła w końcu maja i w czerwcu; w przesadkach I — zarażenie wynosiło 30,6 %, intensywność inwazji od 1—3 szt.
6. Powtórna inwazja *S. inermis* nastąpiła w przesadkach II w sierpniu, wrześniu i początkach października; zarażenie 31,13 %, intensywność inwazji 1-14 szt.
7. Inwazja *R. auricularia* L. przez cerkarie *S. inermis* Scheur. w poszczególnych miesiącach przedstawiała się następująco: maj — 1,18 %, czerwiec — 1,62 %, lipiec — brak występowania cercarii *S. inermis*, sierpień — 6,16 %, wrzesień — 1,17 % i październik — 0,23 %.

8. Największa ilość jajeczek w skrzelach ryb występuje w miesiącach letnich: lipiec i sierpień; w kwietniu i w listopadzie dużo jajeczek jest otorbionych. W kwietniu są one silnie otorbione, a w listopadzie jest cienka otoczka.

9. Jajeczka otorbione w nerkach nie występowały wcale u narybku karpia z przesadek I, a bardzo sporadycznie i u pojedynczych osobników z przesadek II.

10. U badanych ryb brak było wyraźnych objawów chorobowych.

11. Brak było uchwytnej zależności między intensywnością inwazji a długością ciała ryb.

12. Największy procent zarażenia ryb występował w stawie o największym zagęszczeniu obsady.

W związku z powyższym, aby zapobiec inwazji narybku karpia przywrami *S. inermis*, należy unikać zalewania przesadek I wodą ze zbiorników, w których odrastają starsze roczniki karpia. W wypadku, gdy jest to nieuniknione, przesadki I należy zalewać w początkach kwietnia, stosując na dopływach siatki, aby zapobiec wtargnięciu ślimaków posiadających niedojrzałe postacie larwalne przywrr.

Adres autorki:

Białystok, Kilińskiego 1

CIRCULATION CYCLE OF TREMATODES GENUS SANGUINICOLA PLEHN
IN THE DOJLIDY FISH POND FARM (BIAŁYSTOK REGION)

by

E. BOBIATYŃSKA-KSOK

The investigations showed the incidence of *S. inermis* Plehn in the fry of carps and *S. intermedia* Ejsmont in crucians. The intermediate host for *S. inermis* is *Radix auricularia* L., and for *S. intermedia* — *Limnea stagnalis* L. The development of *S. inermis* larvae lasts in summer about 4 weeks. The circulation of *S. inermis* in the ponds under investigation is discussed in detail with particular emphasis of fish invasion episodes and preventive measures against the spread of parasites.